

ved en anden Lov havde indført en Examen, og altsaa der antydet, at den fandt, at Examinere havde Værd. Denne Bemærkning troer jeg hidrører fra, at den ærede Minister ikke har opfattet Betydningen af den Examen, der indførtes ifølge Lov, nemlig en særlig Skolelærereexamen udenfor Seminarierne; jeg troer, at Hensigten med denne Examen væsentlig var, at man ønskede at gøre Seminarierne overflødige, idet man troede, at der udenfor dem kunde læres Alt, hvad der var nødvendigt til at blive Almueskolelærer, og naar Staten i den Tid, der endnu holdtes Prøver ved Seminarierne, blot afholdt en lignende Prøve udenfor dem, meente man ad denne Vej paa en mindre bekostelig Maade at kunne skaffe sig de fornødne Lærere. Saaledes troer jeg idetmindste, at Mange her i Thinget have opfattet Betydningen af den Examen, der blev indført ved Lov, og man kan derfor vist ikke siges at komme i nogen Modsigelse med sig selv, naar man ved dette Lovforslag hæver en Examen ved Universitetet, der giver Ene-Adkomst til Statsembeder.

Der er mod selve dette Lovforslag fremkommet en heel Deel Udtalelser, der af den ærede Minister i Aftes bleve stemplede som særdeles værdifulde, og ganske vist vare de det for ham, thi han tog dem til Indtægt for sin Anskuelse, da han er imod Forslaget, men hvad Værdi de i og for sig have, er et stort Spørgsmaal; det lader sig ikke saa let afgjøre af dem, der gjerne ville have Lovforslaget forkastet. Jeg for min Part har ikke af disse saakaldte værdifulde Foredrag kunnet blive overbevist om, at der ikke var Anledning til at lade dette Lovforslag gaae videre. Der blev saaledes idag af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (Fjedderfen) gjort opmærksom paa, at Hensigten med den juridiske Examen var at grundlægge en god, og paalidelig Retspleie her i Landet, men jeg vil spørge, om der ikke, dersom dette Lovforslag bliver vedtaget, er sørget for, at de, der skulle besørge Retsplejen her i Landet, blive at prøve med Hensyn til deres Duellighed til slige Embeder? Det staaer, jo netop i § 2, og denne hans Indvending mod Lovforslaget betyder saaledes Intet. Jeg kan heller ikke

indsee, at de Indvendinger, der ere gjorte mod at hæve Examinerne i Almindelighed, med Rette kunne anvendes mod at hæve Examinerne ved Universitetet, thi det er dog to forskellige Ting. Det er jo ikke sagt her i Lovforslaget, at der ikke ad anden Vej og paa anden Maade kan skaffes en Prøve tilstede for dem, med Hensyn til hvilke det er i Statens Interesse at forsikre sig om, at de have Kjendskab til Lov og Ret. Derom er der ikke sagt et Ord, men man har kun meent, at det var til Skade for Videnskabeligheden, at man lod Examen afholde af de samme Mænd, der vare Lærere i Retsvidenskab. (Nimেষad: Hvor staaer det?) Det staaer i de Udtalelser, som den ærede Rigsdagsmand, der har indbragt Lovforslaget, er fremkommet med. Han sagde, at hans Hensigt dermed blandt Andet ogsaa var den, og jeg skal dog troe, at han maa vide, i hvad Hensigt han har stillet Lovforslaget. Der staaer heller ikke i Lovforslaget Noget i modsat Retning. Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 8de Valgkreds (Nimেষad) førte iafte en lang Tale, som gik ud paa at vise, at dersom man hævede den nuværende samlede juridiske Examen, saa vilde Videnskabeligheden affattes. Det bringer mig til at tænke paa nogle Ord, der ere udtalte af en af vore berømteste Skribenter, nemlig Poul Møller, om hvad Betydning Examen havde med Hensyn til Studentens Studier her i Danmark; Enhver kjenner vistnok disse Ord. Naar man forøvrigt har levet ved Universitetet, er det vistnok ikke ubekjendt; at netop den Omstændighed, at man skal examineres af de samme Mænd, der docere en Videnskab, kan have tilfølg, at der indsniger sig Uvidenskabelighed. Hvormange Exempler har man ikke paa, at Professorer have søgt at binde deres Tilhørere, naar de underkastede sig Examen, til de Udtalelser, som de selv specielt have gjort angaaende visse enkelte Punkter? Er der ikke i en ganske nær Fortid offentlig i Bladene ført en lang Discussion om, hvorledes en Professor forbrede en slavisk Gjengivelse af det, han selv havde udtalt? Veed man ikke, at en Mængde Folk studere ved Universitetet, der meget mere have ladet det være sig magtpaaliggende at kjende en vis Professors Col-